

**2024 M. MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS  
KULTŪRINĖS IR SPORTINĖS VEIKLOS BEI JOS INFRASTRUKTŪROS PROGRAMOS  
ĮGYVENDINIMAS**

**Kultūrinės veiklos organizavimas ir plėtra**

Įgyvendinant Molėtų rajono savivaldybės kultūrinės ir sportinės veiklos bei jos infrastruktūros programą, siekiama plėtoti kultūros, sporto, laisvalaikio paslaugų sistemą, sudaryti sąlygas asmenims saviraiškai, skatinti turizmo ir laisvalaikio paslaugų kokybės gerinimą ir įvairovę.

**Kultūros įstaigose:**

| Eil. Nr. | Pavadinimas                                | 2022 m. | 2023 m. | 2024 m. |
|----------|--------------------------------------------|---------|---------|---------|
| 1.       | Darbuotojų skaičius                        | 115     | 119     | 117     |
| 2.       | Biudžeto lėšos (tūkst. eurų)               | 1758,3  | 2054,9  | 2333,5  |
| 3.       | Lėšos už teikiamas paslaugas (tūkst. eurų) | 88,8    | 137,7   | 152,3   |
| 4.       | Projektinės ir rėmėjų lėšos (tūkst. eurų)  | 132,4   | 118,1   | 183,3   |
| 5.       | Lankytojų skaičius (tūkst.)                | 213,8   | 260,7   | 271,2   |

**2024 metais:**

| Eil. Nr. | Pavadinimas                                | Krašto muziejus | Viešoji biblioteka | Kultūros centras | Kaimynystės namai |
|----------|--------------------------------------------|-----------------|--------------------|------------------|-------------------|
| 1.       | Darbuotojų skaičius                        | 27              | 47                 | 41               | 2                 |
| 2.       | Biudžeto lėšos (tūkst. eurų)               | 552,7           | 810,2              | 871,4            | 99,2              |
| 3.       | Lėšos už teikiamas paslaugas (tūkst. eurų) | 101,81          | 9,7                | 25,5             | 15,3              |
| 4.       | Projektinės ir rėmėjų lėšos (tūkst. eurų)  | 14,88           | 17,8               | 147,6            | 3                 |
| 5.       | Lankytojų skaičius (tūkst.)                | 42,19           | 114,55             | 110,3            | 4,17              |

**Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veikla**

Bibliotekos tinkle veikia viešoji biblioteka ir 24 kaimo bibliotekos, iš kurių 4 sujungtos su kaimo mokyklų bibliotekomis.

Bibliotekos lankytojus pasiekė kokybiškų ir aktualių paslaugų (tarp jų ir naujų) įvairovė, kuri prisidėjo prie išsilavinusios, socialiai atsakingos ir kritiškai mąstančios visuomenės kūrimo. Daug dėmesio skirta bibliotekos lankytojų informacinio raštingumo ir atsparumo ugdymui, materialaus ir nematerialaus paveldo pažinimui, skaitymo skatinimui, literatūros ir meno populiarinimui.

Užtikrintas Molėtų rajono bibliotekų tinklo prieinamumas, gyventojų poreikių patenkinimas, visose kaimų bibliotekose sklandžiai naudojama 2023–2024 m. įdiegta inovatyvi LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemė. Molėtuose ir Giedraičiuose sėkmingai naudojama knygomatų paslauga.

Per 2024 m. rajono bibliotekose apsilankė 114 548 lankytojai, suorganizuoti 708 įvairios formos ir pobūdžio renginiai, su partneriais įvykdyta 10 projektų, programų.

Nenutrūkstamai toliau buvo vykdyta pagrindinė bibliotekos misija – dalintis knyga. 2024 metais rajono bibliotekos išdavė 109 971 fizinių vnt. dokumentų.

2024 m. Molėtų bibliotekos sukaupė 8271 fizinių vienetų dokumentų fondą už 44449,56 Eur. Paramos gauta 1450 fizinių vienetų knygų, kurios įvertintos 10733,52 Eur.

2024 metais rajono bibliotekose gautos ir atsakytos 3591 užklauskos.

Prie skaitymo skatinimo ir prieinamumo ženkliai prisidėjo nauja TBA (tarpbibliotekinis abonementas) paslauga, leidžianti molėtiškiams skaitytojams pasiskolinti bet kokias norimas

knygas, esančias kitose Lietuvos bibliotekose. Pagal šios paslaugos populiarumą Molėtų r. sav. viešoji biblioteka užima antrą vietą Panevėžio regione (tarp 12 savivaldybių).

Darbuotojai įvaldo naujas technologijas, kvalifikaciją pernai iš viso kėlė 80% bibliotekininkų. Keturi viešosios bibliotekos darbuotojai dalyvavo kvalifikacinėse išvykose užsienio šalyse (Olandija, Lenkija, Šveicarija, Norvegija). Darbuotojai aktyviai dalyvavo įvairiuose konkursuose, tarptautinėse konferencijose, stažuotėse, rengė ir skaitė pranešimus. Darbuotojai aktyviai kėlė kvalifikaciją Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos kuruojamoje mokymų sistemoje „Kompetencijų biblioteka“: darbuotojai išklausė 164 mokymus.

2024 m. Panevėžio regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų kategorijoje „Ad astra“ nominacija skirta Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotojai Austėjai Jasaitienei. Įvertinant jos veiklą, ji taip pat buvo išrinkta Metų kultūros darbuotoja Molėtų rajono savivaldybėje.

2024 m. virtualių bibliotekos interneto svetainės lankytojų buvo 29653; socialiniai tinklai (Facebook + Instagram): sekėjų – 3247, įrašų skaičius – 905, įrašų peržiūrų skaičius – 166444.

2024 m. bibliotekoje buvo aktyviai savanoriaujama: 6 mėn. trunkančią savanorystę bibliotekoje pernai pasirinko 5 savanoriai, kurie žymiai prisidėjo prie įvairių bibliotekos veiklų organizavimo ir viešinimo. Savanoriai – Molėtų gimnazijos auklėtiniai.

2024 metais bibliotekoje buvo atlikti du tyrimai. Pavasarį atliktas bibliotekos vartotojų patenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimas (pateiktos 176 vartotojų anketos), bibliotekos interneto svetainėje pateikta jo ataskaita. Vyresnio amžiaus bibliotekos vartotojai taip pat dalyvavo Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos vykdytame tyrime „Vyresnio amžiaus žmonių skaitmeninė atskirtis“ (tyrimo ataskaita patalpinta Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos interneto svetainėje).

Vykdyta ūkinė veikla viešojoje ir 24 kaimo bibliotekose. Su savivaldybės administracijos, Luokesos ir Suginčių seniūnijų pagalba atlikti patalpų einamieji remontai Verbiškių ir Žiūrų kaimo bibliotekose.

#### Tradicioniai renginiai ir veiklos

Remiant Molėtų savivaldybei biblioteka parengė spaudai Alantos krašto istoriją pristatančią knygą „Alantos krašto istorijos. Įvykiai ir žmonės“. Šio leidinio autorius – istorikas Gintautas Šeikis.

2024 metais biblioteka gavo dalinį Lietuvos kultūros tarybos finansavimą net 4 projektams. Tęstinumą išlaikė projektai „Virtuali filosofijos skaitykla“ ir „Rašytojų rezidencijų programa „Parašyta Molėtų krašte“, kurių veiklos į Molėtus pritraukė didelį būrį profesionalių kūrėjų, rašytojų, filosofų. Projektu „Moderni biblioteka: inovatyvi paslauga „Kosmoteka“ biblioteka sėkmingai tęsė astronomijos mokslo populiarinimą per literatūrą, ekskursijas bei edukacinius užsiėmimus. Projektas „Vaikų atradimai Molėtų krašte“, skirtas pristatyti Molėtų krašto rašytojų Petro Tarasenos ir Antano Pivoro kūrybą, bei joje nagrinėjamas mitologijos temas, sulaukė didelės sėkmės. Jo metu sukurtos patrauklios ir žaismingos edukacinės priemonės, kurių pagalba vaikai gali susipažinti su lietuvių mitologija, leisti pasireikšti savo fantazijai ir kūrybiškumui. Taip pat svarbu, jog šio projekto priemonėmis sėkmingai mažinta regiono vaikų atskirtis ir pagerintas prieinamumas prie kultūros produktų.

Molėtų miesto šventės metu suorganizuota Mažoji knygų mugė sulaukė didelio pasisekimo. Leidėjai pardavinėjo savo knygas, bibliotekininkai šventės dalyviams siūlė dalyvauti edukacijose ir konkursuose.

Suorganizuotas Molėtų rajono savivaldybės Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursas ir laureatų apdovanojimo renginys.

Organizuota daug susitikimų ir knygų pristatymų, kuriuose dalyvavo gamtininkas Marius Čepulis, aktorius, rašytojas Alvydas Šlepikas, aktorius Vidas Bareikis, komikas Paulius Ambrazevičius, kraštotyrininkė Alma Šlamaitė, mitybos specialistė Rita Šilenskienė, etnologas prof. Libertas Klimka, Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras Česlovas Juršėnas, rašytojai Tomas Dirgėla, Jurga Vilė, Marius Marcinkevičius, Daiva Molytė-Lukauskienė, Justina Kapeckaitė, poetai Patricija Gudeikaitė, Aistis Žekevičius, Rūta Vyžintaitė, Nijolė Navikienė, Rūta Mikulėnaitė-

Jonuškienė, Rimvydas Stankevičius, Antanas A. Jonynas, Vladas Bražiūnas, kanklininkė Agota Zdanavičiūtė, bardas Olegas Ditkovskias, fotografė Rita Pumputienė, kavos ekspertas Emanuelis Ryklys, gamtininkė Gintarė Grašytė, žurnalistas Henrikas Vaitiekūnas, filosofai Lina Vidauskytė, Tomas Sodeika, Žilvinė Gaižutytė-Filipavičienė, Timofej Murašov, mokslo žurnalistė Goda Raibytė-Aleksa, etnoastronomas Jonas Vaiškūnas, menotyrininkas Juozapas Blažiūnas, iliustratorės Lina Itagaki, Laima Matuzonytė, Lietuvos etnokosmologijos muziejaus vadovas Linas Šmigelskas, aktorius Mindaugas Papinigis, astronomas Saulius Lovčikas, tautodailininkė Odeta Bražėnienė, literatūros kritikas Valentinas Sventickas, fotografas Levas Žiriakovas, fotografė Šarūnė Katinaitytė. Spektaklius bibliotekoje pristatė „Stalo teatras“, Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos teatro trupė.

2024 metais bibliotekoje išryškėjo dar viena veiklos ir renginių kryptis – pilietiškumo ugdymas. Šiai temai buvo skirtos tokios akcijos kaip „Atminties neištremsi“ (birželio 14 d. skaityti lietuvių tremtinių vardai) ir „Vardai“ (rugsėjo 23 d. skaityti Molėtų holokausto aukų vardai), knygų pristatymai ir susitikimai su Algiu Vyšniūnu (paskaita apie Kengyro sukilimą), istoriku Norbertu Černiausku (knygos „Fado. Trumpa neįvykusi Lietuvos istorija“ pristatymas), rašytoju Giedriumi Petkevičiumi (knygos „Diena, kai jie ateis“ pristatymas). Šie bei kiti renginiai skatino glaudesnę bendradarbiavimą tarp bibliotekos ir Molėtų bendrojo ugdymo įstaigų.

2024 metais bibliotekos darbuotojai intensyviai vykdė įvairius mokymus gyventojams. Vieni svarbiausių ir populiariausių – medijų ir informacinio raštingumo mokymai (MIRKT), kuriuos papildė bibliotekoje vykstančios transliacijos, viktorinos, konsultacijos šia tema.

2024 metais dvi bibliotekos edukacijos – „Miriorama“ ir „Apie molį ir Molėtus“ – gavo akreditaciją ir buvo įtrauktos į Kultūros paso edukacijų sistemą.

2024 metais ir toliau sėkmingai vykdyta kraštotyrinė veikla: organizuoti renginiai, susitikimai, knygų pristatymai, svarbių datų paminėjimai, taip pat tvarkytas, sistemintas bei pildytas bibliotekos kraštotyros dokumentų fondas.

Bendradarbiaujant su rajono įstaigomis ir Lietuvos bibliotekomis, buvo parengtos ir Lietuvos kultūros tarybai pateiktos 4 kultūros projektų paraiškos.

### **Molėtų kultūros centro veikla**

Molėtų kultūros centras (toliau – Kultūros centras) savo veikloje puoselėja etninę kultūrą, mėgėjų meną, kuria menines programas, plėtoja edukacinę, neformalaus vaikų švietimo, pramoginę veiklas, organizuoja profesionalaus meno sklaidą ir kt.

Molėtų kultūros centras turi struktūrinį padalinį Molėtų atvirą jaunimo centrą, kuriame vykdomas atviras darbas su jaunimu, teikiamos socialinės, pedagoginės, psichologinės, profesinio orientavimo ir ugdymo paslaugos. Molėtų kultūros centras yra viena iš pagrindinių Molėtų savivaldybės kultūrą reprezentuojančių, įvairių formuojančių įstaigų, veikianti tiksliai, kad būtų užtikrintas visuomenės kultūrinių poreikių įgyvendinimas.

Kultūros centre ir padalinyje dirba 41 darbuotojas (36,5 etato). Kultūros centras vykdo kultūrines veiklas bei jaunimo užimtumo programas aptarnaudamas Molėtų miesto bei Suginėlių, Giedraičių, Čiulėnų, Dubingių, Videniškių, Mindūnų, Joniškio, Alantos ir Inturkės seniūnijas. Organizuojama mėgėjų meno kolektyvų veikla, rengiami jų koncertai, spektakliai ir kiti renginiai, sudaromos sąlygos mėgėjų meno kolektyvo nariams parodyti savo programas ir tobulėti.

Kultūros centre veikia 30 įvairaus žanro mėgėjų meno kolektyvų, kuriuose dalyvauja 302 nariai, iš jų vaikų ir jaunimo kolektyvuose – 161 narys. 100-mečio dainų šventėje „Kad giria žaliuotų“ dalyvavo 13 kultūros centro mėgėjų meno kolektyvų (140 dalyvių). 6 Molėtų kultūros centro kolektyvams buvo suteikta aukščiausia – I kategorija: sutartinių giedotojų grupė „Alsūnė“ vad. R. Pelakauskienė; tradicinė kapela „Kapelyta mažulyta“ vad. R. Lukošūnaitė; teatro studija „Remarka“ vad. J. Žalalienė; peterburginių armonikų ansamblis „Aukštaitijos armonikieriai“, tradicinė kapela „Ryna“ vad. K. Kuzmickas ir vokalinis ansamblis „A Cappella“ vad. V. Zutkuvienė.

Visi Molėtų kultūros centro mėgėjų meno kolektyvai naujai rengė ir pristatė savo koncertines programas žiūrovams, atstovavo rajonui įvairiuose renginiuose: 176 pasirodymai

Kultūros centro organizuojuose renginiuose, 44 – kitų institucijų. Iš viso rajone kolektyvai surengė 220 pasirodymų; už rajono ribų – 62 koncertiniai pasirodymai; 16 – dalyvavimų konkursuose – 13 laimėjimų. 4 kolektyvai laimėjo pirmas vietas: senjorų liaudiškų šokių kolektyvas „Alanta“ ir mergaičių liaudiškų šokių grupė „Lajutė“ vad. A. Ališkevičiūtė; pop rock grupė „Elektrovara“ vad. A. Žiautys ir šokio studija „M Sky“ vad. P. Žvikevičienė.

Augo savivaldybės biudžeto lėšos: 2023 – 707,8 (tūkst. Eur.); 2024 – 871,4 (tūkst. Eur.) ir kiti finansavimo šaltiniai. Lėšų augimas praplėtė renginių organizavimo galimybes, kas įtakojo geresnę renginių kokybę, o tuo pačiu ir lankytojų skaičiaus didėjimą. 2022 – 52,6 tūkst.; 2023 – 98,4 tūkst.; 2024 – 110,3 tūkst.

Sėkmingai organizuoti visi suplanuoti A lygio renginiai: žiemos šventė „Mindūnai 2024“; Molėtų miesto šventė „Molėtams – 637“; Molėtų muzikos festivalio vasaros Gala koncertas. Viso per metus suorganizuota 330 renginių, iš jų seniūnijose – 197 renginiai. Lankytojų renginiuose skaičius – 110,3 tūkst. Surengta 17 profesionalios muzikos koncertų, 9 spektakliai. Kiekvieną trečiadienį, išskyrus vasaros laikotarpį, buvo demonstruojami kino seansai (iš viso parodyti 35 kino filmai). Septintus metus organizuotas vasaros koncertų ciklas „Skambantys vakarai“. Molėtų kultūros centre suorganizuoti 96 renginiai. Molėtų viešosiose erdvėse organizuotas 31 renginys, iš jų: Molėtų vasaros estradoje – 6 renginiai, Skulptūrų parke – 13 renginių, 6 – miesto paplūdimyje, 2 – Vilniaus gatvėje/savivaldybės aikštėje, Molėtų jaunimo aikštėje – 3, Pavasarininkų kalne – 1.

Per ataskaitinius metus Molėtų kultūros centras ir atviras jaunimo centro padalinys sėkmingai vykdė ir įgyvendino 9 projektus, 5 neformalaus ugdymo programas. Molėtų kultūros centro renginių organizatoriai ir atviro jaunimo centro darbuotojai vykdė edukacinių renginių ciklus seniūnijose ir atvirame jaunimo centre. Viso organizuota 29 edukacijos.

Stiprinamas dėmesys veiklų tobulinimui, įgyvendinamų projektų koordinavimui, tarpinstituciniam bendradarbiavimui. Plečiama renginių formų įvairovė, didesnis atvirumas, žinomumas ir pasiekiamumas. Antrą kartą organizuotas respublikinis tautinių šokių festivalis „Suktinio sodai“. Pritraukta daugiau kolektyvų iš visos Lietuvos. Antrus metus surengtas muzikinis vakaras „Paragauk Kalėdų“ sulaukė ypatingai šiltų atsiliepimų ir laukiamo tęsinio. Minėti renginiai papildė jau tradicinius ir žiūrovų mėgstamus renginius: romansų muzikos festivalį „Rožė ta“, liaudiškos muzikos festivalį „Armonikierių du@ai“, vasaros koncertų ciklą „Skambantys vakarai“, liaudiškos muzikos ir tautinių šokių festivalį „Aukštaitijos vainikas“, sakralinės muzikos festivalį „Šlovinkime Viešpatį stygomis ir dūdomis“, etnovakarą prisimenant Ilgių tradicijas ir kt. Išskirtinio dėmesio susilaukė trečius metus surengtas projektas Molėtų muzikos festivalio vasaros Gala koncertas. Bendroje programoje su LNOBT orkestru ir solistais dalyvavo ir kraštiečiai, operos solistai Tomas Kildišius ir Regina Šilinskaitė.

Visų metų eigoje vykdėme aktyvią vidinę ir išorinę komunikaciją, nenutrūkstamai vyko veiklų organizavimo darbiniai susitikimai. Taip buvo formuojama vieninga veiklos pozicija, savivaldybės, Kultūros centro bei partnerių veiksmų derinimas tapo efektyvesnis. Kultūros centras įgyvendindamas užsibrėžtus tikslus ir sprenddamas išskylančias problemas, sugeba sėkmingai prisitaikyti prie pokyčių, yra pajėgus organizuoti kokybiškus ir novatoriškus renginius, rengti projektus, bendradarbiauti ir rasti partnerius, pritraukti lėšas, kurti patrauklią bei kūrybišką aplinką.

#### **Viešosios įstaigos Molėtų krašto muziejaus veikla**

Molėtų rajone veikiančią Molėtų krašto muziejų (toliau – Muziejus) 2024 metais sudarė 9 objektai: Alantos dvaro muziejus-galerija, Ežerų žvejybos muziejus, Antano Truskausko medžioklės ir gamtos muziejus ir Molėtų krašto tradicinių amatų centras Mindūnuose, Etnografinė sodyba ir dangaus šviesulių stebykla Kulionyse, Vienuolyno muziejus Videniškiuose, Molėtų dailės galerija, Molėtų krašto muziejus, Molėtų skulptūrų parkas.

Muziejus vykdė ne tik savo tradicines funkcijas, bet ir plėtė naujas veiklas.

2024 metais nesikeitė Muziejaus struktūra – 21,25 etatų, dirbo 27 darbuotojai (1 yra vaiko priežiūros atostogose).

Kadangi Muziejaus kolektyvas ryškiai pasikeitė, praėjusiais metais didelis dėmesys skirtas

muziejininkų mokymams – labai pasiteisino Muziejaus parengtas ir įgyvendintas LKT finansuotas projektas „Muziejininkų kvalifikacijos kėlimas: kultūros paveldo objektų saugojimo ir eksponavimo principų teorija ir praktika“, kuriame dalyvavo ne tik Molėtų krašto muziejaus, bet ir Utenos regiono muziejų darbuotojai.

Iš viso įvairiuose kvalifikacijos kėlimo mokymuose dalyvavo 22 Molėtų krašto muziejaus darbuotojai.

2024 metais Muziejus įgyvendino 3 LKT finansuotus projektus - „Vertingiausių kunigaikščių Giedraičių giminės eksponatų restauravimas IV etapas“, „XXVI-oji respublikinė tradicinio siuvinėjimo stovykla „Žaliasis laumžirgis: „terba“ – maišelis duonai“ ir „Muziejininkų kvalifikacijos kėlimas: kultūros paveldo objektų saugojimo ir eksponavimo principų teorija ir praktika“. Kaip projektų partneris, Molėtų krašto muziejus dalyvavo Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus, Maironio lietuvių literatūros muziejaus ir Ignalinos krašto muziejaus projektuose – Muziejaus erdvėse buvo eksponuotos kolegų parengtos parodos, vyko edukacinės programos, susitikimai, demonstruota diorama.

Muziejuje vyko tradicinės veiklos – organizuotos ir rengtos parodos, renginiai, edukaciniai užsiėmimai. Įvyko tradiciniai renginiai: 28-oji Žiemos ir Užgavėnių šventė „Mindūnai 2024“, 26-oji Molėtų rajono savivaldybės Dailės ir fotografijos premijos paroda, Molėtų dailės galerija dalyvavo meno mugėje „Art Vilnius 2024“, 26-oji respublikinė tradicinio siuvinėjimo stovykla „Žaliasis laumžirgis“, 27-oji pirmosios žalumos šventė „Jorė 2024“, su tautodailininkais dalyvauta respublikinėje liaudies meno parodoje „Iš šerdies“, skirtoje Dainų šventės 100-mečiui. Per 2024 metus visose Muziejaus ekspozicijose surengta 90 įvairių renginių, eksponuotos 56 parodos.

Toliau vertinome, gryniname edukacines veiklas, siekdami geriausio kokybinio rezultato. 2024 metais vyko 33 temų edukacinės programos, 5 iš jų naujos. Iš viso Muziejuje praveisti 379 edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 7043 dalyviai, iš jų – 2039 moksleiviai.

Kultūros pasui buvo patvirtintos 8 programos.

Molėtų krašto tradicinių amatų centre išbandyta nauja veikla – surengta vaikų vasaros stovykla „Atgal į gamtą“.

Toliau tvarkomi ir tikrinami muziejinių vertybių rinkiniai. Dalis eksponatų iš nepritaikytų saugykloms patalpų Mindūnuose parvežti į Molėtus – saugyklos ir vertybių saugojimo sąlygas vertino Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centro specialistai. Įsigyta specialių medžiagų būtent saugykloms – dėžių, pakavimo medžiagų, valymo priemonių, vyksta intensyvus saugyklose esančių vertybių tikrinimo, fotofiksavimo, perpakavimo ir tvarkymo darbas. Patikrinta Istorijos-etnografijos muziejinių vertybių rinkinio dalis (I-E 1-1613). Suskaitmeninta ir į LIMIS sistemą įtraukta 400 vnt. vertybių.

Per metus Molėtų krašto muziejaus rinkiniuose sukaupia ir suinventorinta 238 vnt. naujų eksponatų: 201 vnt. įtraukta į pagrindinio fondo istorijos-etnografijos, fotografijos, raštijos, archeologijos rinkinius; 37 vnt. – į pagalbinį fondą.

2024 metais Muziejus nupirko 33 vnt. muziejinių vertybių: Fotografijų rinkinys papildytas 16 originalių fotografijų – tai I ir II pasaulinio karo laikų Molėtų mieste ir rajone vaizdai. Įsigyta vertybių-interjero detalių (istorijos-etnografijos rinkinys) į Alantos dvarą – laikrodis, žvakidės (2 vnt.), vazos (2 vnt.), muzikinė dėžutė su diskais (12 vnt. komplektas). Dabar muziejaus rinkiniuose saugojami 36136 eksponatai.

Tradiciškai Ekspozicijose buvo priimami lankytojai, vedamos ekskursijos. Labai pasiteisino naujos ekspozicijos įrengimas Videniškių vienuolyno muziejuje. Nors erdvės nedidelės, muziejų, lyginant su 2023 metais, aplankė 1015 lankytojų daugiau. Iš viso Molėtų krašto muziejaus ekspozicijas aplankė 9416 lankytojų daugiau negu 2023 metais.

Muziejaus lankytojų skaičius ir gautos lėšos už teikiamas atlygintinas paslaugas 2024 m.:

| Eil. Nr. | Molėtų krašto muziejaus padalinio pavadinimas | Lankytojų skaičius | Iš jų moksleivių | Gauta lėšų už paslaugas (eurais) |
|----------|-----------------------------------------------|--------------------|------------------|----------------------------------|
|----------|-----------------------------------------------|--------------------|------------------|----------------------------------|

|                    |                                                  |       |      |           |
|--------------------|--------------------------------------------------|-------|------|-----------|
| 1.                 | Alantos dvaro muziejus galerija                  | 4734  | 514  | 12443,5   |
| 2.                 | Ežerų žvejybos muziejus                          | 7309  | 1494 | 35160,5   |
| 3.                 | Antano Truskausko medžioklės ir gamtos muziejus  | 6995  | 1401 |           |
| 4.                 | Molėtų krašto tradicinių amatų centras           | 1875  | 647  | 22132     |
| 5.                 | Etnografinė sodyba ir dangaus šviesulių stebykla | 3353  | 857  | 19346     |
| 6.                 | Vienuolyno muziejus                              | 4604  | 1258 | 9563      |
| 7.                 | Molėtų krašto muziejus                           | 3001  | 563  | 3163,62   |
| 8.                 | Molėtų dailės galerija (MKC renginiuose)         | 10314 | -    |           |
| Iš viso muziejuje: |                                                  | 31871 | 6734 |           |
| Bendrai iš viso:   |                                                  | 42185 | 6734 | 101808,62 |

Metai buvo labai intensyvūs, spręsta daug ūkinių problemų, atlikta daug ūkinių darbų. Buvo sutvarkytas A. Truskausko medžioklės ir gamtos muziejaus šildymas. Molėtų krašto muziejaus stiklinėje salėje įtaisyti roletai nuo saulės, sutvarkyta vėdinimo sistema. Muziejų apsaugai įrengtos stebėjimo kameros Videniškiuose ir papildomos Kulionyse, Mindūnuose. Sutvarkytos elektros instaliacijos ir įrengta ventiliavimo sistema Etnografinėje sodyboje. Siekiant užtikrinti priešgaisrinę apsaugą, elektros darbai atlikti Videniškiuose ir Mindūnuose, Molėtuose darbuotojų kabinetuose pakeisti reikalavimų neatitikę, šviestuvai. Sutvarkyta vėdinimo sistema Mindūnuose. Išvalyti vandens surinkimo latakai Mindūnuose ir Videniškiuose. A. Truskausko medžioklės ir gamtos muziejuje įsigytas ir pritaikytas priimamojo stalas. Įrengtos spintos kambarėlyje edukacinių priemonių ir įvairių daiktų padėjimui. Mindūnuose prie visų medinių pastatų įrengti nauji pandusai žmonėms su negalia. Siekiant palaikyti minimalią teigiamą temperatūrą mediniuose pastatuose, kurie visiškai nepritaikyti žiemos sezonui, nupirkti elektriniai tepaliniai radiatoriai Ežerų žvejybos muziejui, Tradicinių amatų centrui, Etnografinės sodybai. Ežerų žvejybos muziejaus žvejo trobos antrame aukšte įrengta nauja edukacinė erdvė vaikams su interaktyviomis „kalbančiomis“ žuvimis. Vyksta žvejo trobos seklyčioje esančios žvejybos ekspozicijos atnaujinimo darbai pagal atnaujinimo projektą. Alantos dvarui nupirkta paveikslų pakabinimo sistemos. Darbuotojai aprūpinti darbo priemonėmis: nupirkti kompiuteriai dirbantiems Molėtuose ir Ežerų žvejybos muziejuje, Etnografinės sodybos ir Ežerų žvejybos muziejaus veikloms – nešiojami sulankstomi stalai, Molėtų krašto muziejaus darbuotojoms – darbo stalai, ūkio priežiūros reikmenys, malkos, indai, higienos prekės, kt. – ekspozicijoms pagal poreikį.

Taip pat Muziejus, rengdamasis įgyvendinti VMI prie LR Finansų ministerijos viršininko 2022 m. spalio 14 d. įsakymą Nr. VA-80 „Dėl atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų teikimo valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, įsigaliosiančius gegužės 1 d., kai duomenys turi būti teikiami VMI, į i.EKA pateikiant XML formato duomenų rinkmeną, įsigijo išmaniuosius kasos aparatus visoms Muziejaus ekspozicijoms, vyksta pritaikymo muziejaus paslaugoms darbai.

#### **Viešosios įstaigos universalios daugiafunkcio centro „Kaimynystės namai“ kultūrinė veikla**

VšĮ „Kaimynystės namai“ savo veikla siekė plėtoti kultūros, laisvalaikio paslaugų sistemą ir sudaryti sąlygas asmens saviraiškai Balninkų seniūnijoje. Įgyvendinant šią programą 2024 m. buvo siekiama užtikrinti: kultūros, laisvalaikio paslaugų prieinamumą Balninkų seniūnijos gyventojams ir atvykstantiems; kokybišką kultūrinių veiklų organizavimą; Stiklo muziejaus ir paveikslų galerijos kokybišką paslaugų teikimą, plėtrą ir efektyvų veiklos vykdymą; profesionalaus ir mėgėjiško meno plėtrą. Paslaugų gavėjai buvo Balninkų, Dapkūniškių, Girsteitiškio bendruomenių centrai, Balninkų

seniūnijos, Molėtų rajono, kitų Lietuvos regionų gyventojai, renginių dalyviai, poilsiautojai, turistai, Stiklo muziejaus ir paveikslų galerijos lankytojai.

Įstaigoje 2024 m. dirbo 5 darbuotojai, iš jų 2 – kultūros ir meno darbuotojai (2 pareigybės), 3 – kiti darbuotojai (3 pareigybės).

Iš savivaldybės biudžeto šiai programai įgyvendinti skirta 99200 Eur. Įstaiga gavo pajamų: už suteiktas atlygintinas kultūros paslaugas – 12061 Eur, rėmėjų lėšos – 3027 Eur, kultūros paso lėšos – 216 Eur.

2024 m. I-ąjį pusmetį veikė Balninkų romantinio pobūdžio dainų ansamblis „Širdies melodija“, kuriame dalyvavo 7 nariai. Kolektyvas surengė 2 pasirodymus įstaigoje ir 2 išvykose Molėtų rajone. Meno darbuotoja parengė literatūrinę – muzikinę kompoziciją „Lietuva – dainų šalis“, skirtą pažymėti Lietuvos dainų šventės šimtmetį (8 atlikėjai), organizavo 2 pasirodymus išvykose. Meno darbuotoja pagal atskirą parengtą planą 1 k/sav. vedė muzikos terapijos bei kultūrinės veiklos užsiėmimus socialinės globos namų gyventojams bei metų I-ąjį pusmetį organizavo muzikos užsiėmimus vaikų grupės ugdytiniais.

Per 2024 m. suorganizuoti 26 renginiai, iš kurių svarbiausi: 10 renginių valstybinių, tautinių švenčių paminėjimui; kiti – tradicinė miestelio šventė „Aidėkit, Alaušai“, Tapytojo Vl. Miškinio 25-ųjų mirties metinių paminėjimas, „Protų mūšis“ kartu su seniūnijos bibliotekomis, Pagyvenusių žmonių dienos paminėjimo šventė, šventės Balninkų, Dapkūniškių ir Girteitiškio bendruomenėse „Po rudens darbų“, Eglės įžiebimo šventė „Kalėdų stebuklo belaukiant“, Padėkos šventė „Neužrakink širdies gerumui“, Seniūnaitijų varžybos „Krepšinio fanai 2024“. Tęsiant kultūrinį projektą „Pokalbiai ant retro sofutės“, organizuotas pokalbis su aktoriumi Giedriumi Savicku. Vykdamas sociokultūrinės veiklas drauge su Balninkų bendruomenės centru iš ciklo „Veikime kartu“, organizuota 10 praktinių – teorinių, edukacinių užsiėmimų bei edukacinių išvykų. Organizuota 15 muzikinių koncertų, iš jų 3 klasikinės muzikos.

Nuolatinės edukacinės programos „Tapyba ant stiklo“, „Aukštaičių valgiai – karalių stalui“ prarastos 24 grupėms (655 dalyviai) iš Molėtų, Ukmergės, Širvintų, Zarasų, Anykščių, Radviliškio, Jonavos, Kauno, Vilniaus miestų ir/ar rajonų. Edukacinės programos „Tapyba ant stiklo“ dalyviai (1-4 klasių mokiniai) galėjo naudotis Kultūros paso paslauga. Organizuotos kalendorinės ir kitos edukacinės programos „Velykinio sausainio dekoravimas“, „Kalėdinio meduolio dekoravimas“, „Nuo vilnos iki siūlo“.

2024 m. muziejų aplankė 970 lankytojų, iš jų 664 suaugę asmenys, 306 vaikai. Muziejus pasipildė 1 fizinio asmens dovanotu eksponatu pagal nuolatiniam saugojimui priimtų eksponatų aktą.

Per 2024 m. muziejuje surengtos 2 profesionalių menininkų tapybos darbų parodos ir 7 kitų autorių (tautodailės, fotografijos, tapybos, rankdarbių) parodos.

Informacija apie įstaigos kultūrinę veiklą skleista Molėtų krašto laikraštyje „Vilnis“, socialiniuose tinkluose, TV3 laidoje „Sveiki atvykę“, susitikimuose su Širvintų, Radviliškio vietos veiklos grupėmis, Šeškinės bendruomenių asociacija, Daumantiškių, Zarasų rajono Suvieko kaimo kaimo bendruomenėmis.

Vykdydama kultūrinę veiklą Įstaiga bendradarbiavo su Molėtų, Ukmergės, Anykščių, Kupiškio, Jonavos, Panevėžio kultūros centrais, Molėtų menų mokykla, Giedra galerija.

### **Sporto plėtra**

Sporto projektams buvo skirta 45 tūkst. eurų. Iš dalies finansuota 12 sporto asociacijų projektų. Lėšų pasiskirstymas pagal sporto šakas: automobilių sportas – 8,2 tūkst. eurų, rankinis – 13,2 tūkst. eurų, orientavimosi sportas – 4 tūkst. eurų, sportiniai šokiai – 6,5 tūkst. eurų, futbolas – 7,15 tūkst. eurų, lankininkystė – 0,65 tūkst. eurų, jėgos sporto šakos – 3 tūkst. eurų, diskolfas – 1,1 tūkst. eurų, sveikatinimas per sportą – 1,2 tūkst. eurų.

#### **Sporto projektų įgyvendinimas**

„Domino“ šokių studija organizavo tradicines tarptautines sportinių šokių reitingo varžybas DOMINO CUP.

Asociacija FK „Molėtai ir viešoji įstaiga MFK vykdė vaikų ir suaugusiųjų futbolo treniruotės bei varžybos. Vyrų futbolo komanda dalyvavo Sekmadienio futbolo lygos (C divizionas) varžybose, jaunimo komanda – Utenos apskrities salės futbolo pirmenybėse.

Rajono lankininkai organizavo varžybas ir dalyvavo Lietuvos čempionate. Uždarų patalpų čempionate Utenoje Lietuvos čempionais tapo Linas Šironas vyrų grupėje, Benas Pivoras - jaunučių, Vydūnas Šironas - berniukų iki 10 m., Saulė Gulbinaitė laimėjo 3 vietą. Čempionate lauke berniukų grupėje Lietuvos čempionu tapo Vydūnas Šironas, Meilė Gulbinaitė mergaičių grupėje buvo antra, atitinkamose jaunučių grupėse Benas Pivoras buvo antras, o Saulė Gulbinaitė vėl buvo trečia.

Molėtų diskgolfo klubas suorganizavo 12 diskgolfo turnyrų. Molėtų HCP lygoje iš viso dalyvavo 702 žaidėjai iš Lietuvos ir užsienio. Molėtuose birželio 1-2 dienomis vyko Lietuvos diskgolfo taurės etapas, kuriame dalyvavo 120 sportininkų. Liepos 1-2 dienomis Molėtuose vyko antrasis Lietuvos diskgolfo komandinis čempionatas. Jame dalyvavo 14 komandų. Rugpjūčio 31-rugsėjo 1 d. pas mus vyko Lietuvos diskgolfo dvejetų čempionatas. Jame dalyvavo 32 poros sportininkų. Nauja tradicija tapo organizuoti naktines varžybas „Tamsiablūdis“ (surengtos 2 varžybos).

Molėtų rankinio klubas dalyvavo Lietuvos vyrų rankinio čempionate. Molėtuose vyko 12 čempionato varžybų. Druskininkuose vykusiame A. Arbačiausko vardo turnyre Molėtų rankinio komanda laimėjo aukso medalius. Gruodžio mėnesį klubas surengė Kalėdinį turnyrą, kuriame dalyvavo 6 rankinio komandos.

Ištvermės sporto šakų ir turizmo mėgėjų klubas „OK Klajūnas“ organizavo 2 respublikinius ir 10 rajoninių renginių. Šiuose renginiuose dalyvavo 679 sportininkai. Rajono orientacininkai taip pat dalyvavo kitų klubų organizuojamose varžybose bei Lietuvos čempionate, kur užėmė aukštas vietas.

Viešoji įstaiga „Motosport Promoter“ Molėtuose organizavo Lietuvos automobilių slalomo čempionato I-ąjį etapą. Jame dalyvavo 85 sportininkai. „Skorpiono“ automobilių sporto klubas dalyvavo 3 varžybose Lietuvos ir Baltijos šalių čempionatuose bei dviejose Europos kroso čempionato varžybose. Europos kroso čempionato etapuose užimtos 9 ir 18 vietos, bendroje asmeninėje metų įskaitoje - 40 vieta tarp 61 dalyvio. Molėtų automobilių sporto klubas Molėtuose organizavo Lietuvos STREET ir SEMI-PRO klasių varžybas. Klubo nariai dalyvavo visuose Lietuvos čempionato etapuose. SEMI-PRO klasėje metinėje įskaitoje tarp virš 70 dalyvių molėtiškiai užėmė 7, 40 ir 42 vietas. STREET klasėje tarp daugiau nei 120 dalyvių molėtiškiai užėmė 22,40 ir 77 vietas. Komandinėje įskaitoje Molėtų ASK buvo 8 tarp 17 komandų.

Jėgos sporto klubas „Savicko sporto klubas“ Molėtuose organizavo Lietuvos galiūnų rasto kėlimo čempionatą ir Lietuvos štangos atkėlimo čempionatą. Šiose varžybose dalyvavo 94 sportininkai. Molėtų sportininkas G. Kunigėnas kategorijoje iki 90 kg tapo Lietuvos vicečempionu. Jaunimo amžiaus grupėje molėtiškis D. Lapėnas taip pat laimėjo sidabro medalį. T. Savickas ir R. Stražinskas tapo Lietuvos čempionais veteranų kategorijose.

Viešoji įstaiga „Bendrystės centras“ organizavo jogos užsiėmimus.

### **Bendruomeniškumo skatinimas**

Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių nevyriausybinių organizacijų, išskyrus sporto klubus ir socialinės integracijos ar socialinių paslaugų organizacijas, projektams finansuoti buvo skirta 27,51 tūkst. eurų. Iš dalies finansuota 40 projektų. Bendruomeniškumo skatinimo projektams teko 15,4 tūkst. eurų (29 projektai), kultūros – 11,25 tūkst. eurų (8 projektai), kitiems – 0,86 tūkst. eurų (3 projektai).

Siekdama skatinti gyvenamųjų vietovių bendruomenių savarankiškumą tenkinant viešuosius jų narių poreikius, stiprinti narių sutelktumą ir tarpusavio pasitikėjimą, bendruomeninę veiklą,



sudaryti sąlygas bendruomeninėms organizacijoms dalyvauti priimant sprendimus dėl bendruomenių narių socialinių ir viešųjų poreikių tenkinimo, savivaldybė įgyvendino Nevyriausybinių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1. priemonę „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“.

Pagal šią priemonę buvo finansuotos 14-os bendruomeninių organizacijų veiklos visose seniūnijose (veiklos, skirtos gyventojų sutelktumui ir tarpusavio pasitikėjimui stiprinti, vaikų ir jaunimo laisvalaikio užimtumo organizavimas, bendruomenės narių kultūrinė ir švietėjiška veikla, sporto ir sveikatinimo veikla – 9 projektai; bendruomenės akcijos ir iniciatyvos, skirtos viešųjų erdvių ir aplinkos kokybei gerinti – 4 projektai; veikla, skirta bendruomenės narių pilietiškumui, lyderystei ugdyti ir gyvenimo kokybei gerinti, bendruomenės narių bei jaunimo medijų ir informacinio raštingumo stiprinimui kovai su dezinformacija ir propaganda – 1). Visoms veikloms įgyvendinti skirta 11.3 tūkst. eurų. Įgyvendintose veiklos dalyvavo 932 asmenys.